

Het Zondagochtend Concert

8 december 2024 - Grote Zaal - 11.00 uur

Radio Filharmonisch Orkest
Stanislav Kochanovsky, dirigent
Simone Lamsma, viool

Nikolaj Tsjerepnin 1873-1945
Prelude uit 'La Princesse lointaine', op. 4 (1896)

Erich W. Korngold 1897-1957
Vioolconcert in D, op. 35 (1937, rev. 1945)
Moderato nobile
Romance: Andante
Finale: Allegro assai vivace

Richard Strauss 1864-1949
Suite uit 'Der Rosenkavalier', op. 59 (1909-10/1945)

Steun ons

Draag bij aan de toekomst van Het Concertgebouw, nu of later.
concertgebouw.nl/steun-ons

ONTDEK MEER

Op concertgebouw.nl/ontdek gaat een wereld voor u open. U vindt er video's, interviews, verhalen, podcasts, concertregistraties en nog veel meer. **Lees bijvoorbeeld het interview met Saskia Voorbach, AVROTROS-presentator van Het Zondagochtend Concert op concertgebouw.nl/voorbach.**

Verwacht in Het Zondagochtend Concert

29 dec - Kleine Zaal

Liederen van Brahms, Mahler en Grieg door Paula Murrihy

26 jan - Grote Zaal

Mendelssohns *Vioolconcert* door Noa Wildschut

2 feb - Grote Zaal

Beethoven 5 & Simone Lamsma speelt Roukens' *Vioolconcert*

9 feb - Grote Zaal

Mozarts *Klarinetconcert*, Dvořák's *Romance* & Webers *Klavierstück*

16 feb - Grote Zaal

Tsjajkovski's *Romeo en Julia*, een ode aan de liefde

Zien we u binnenkort weer terug op zondagochtend?

De volledige concertagenda vindt u op concertgebouw.nl/zondag.

Deel uw concertbeleving op social media! #concertgebouw

Het Zondagochtend Concert wordt
elke week door AVROTROS rechtstreeks
uitgezonden op NPO Klassiek.

De ene romantiek is de andere niet. Dit programma klinkt afwisselend dromerig, gepassioneerd en zelfs filmisch. Om precies de juiste toon te treffen moet de dirigent een ware sfeermeester zijn – en dat is Stanislav Kochanovsky zonder meer. De Russische maestro – opgeleid in Sint-Petersburg en de nieuwe chef-dirigent van de NDR Radiophilharmonie in Hannover – wordt internationaal geprezen om de bezieling waarmee hij de wereld achter de noten tot leven wekt. Zijn elegante dirigeerstijl is uiterst communicatief; een Italiaanse krant noemde hem dan ook een 'klankbeeldhouwer'.

Sprookjesachtig stuk van Tsjerepnin

Uiteraard is een sprookjesachtig stuk als Nikolaj Tsjerepnins *La Princesse lointaine* ('De verre prinses') bij Kochanovsky in goede handen. Het werd gecomponeerd als begeleidingsmuziek voor het gelijknamige toneelstuk van Edmond Rostand, over een rondzwerfende ridder en zijn onbereikbare liefde. Net als de bekendere Tsjaikovski en Rimski-Korsakov was Tsjerepnin een componist uit de bloeitijd van de Russische balletten en opera's. Hij was tevens zelf dirigent, en dus uiterst trefzeker in het mengen van fraaie klankkleuren. Hier hebben die soms een oosters tintje, om de exotische

reizen van de hoofdpersoon te illustreren.

De violist als operazanger

De Weense componist Erich Wolfgang Korngold voorzag zijn *Vioolconcert in D*, op. 35 van een speciaal advies: de solist moest zich meer gedragen als een operazanger dan als een Paganini-achtige virtuoos. En laat een gloedvolle, zingende toon maar over aan sterviolist Simone Lamsma, een van de succesvolste Nederlandse musici van dit moment. Sinds ze in 1999 op veertienjarige leeftijd haar podiumdebuut maakte heeft ze een internationale carrière opgebouwd; haar charismatische vertolkingen van zowel klassiek als twintigste-eeuws repertoire zijn geliefd tot in Azië en de Verenigde Staten. In 2019 kreeg ze een speciale onderscheiding van de Royal Academy of Music in Londen, de stad waar ze het grootste deel van haar opleiding volgde.

Korngolds filmische Vioolconcert

De stijl van Korngolds concert kun je romantisch noemen, maar het is niet de romantiek van grote negentiende-eeuwers als Tsjaikovski of Brahms. Het stuk dateert uit 1945 en is dus een nostalgische terugblik op een voorbijgane tijd. Korngold groeide op als muzikaal

wonderkind in het oude, vooroorlogse Wenen waar hij een succesvol operacomponist werd. Gevlucht voor het nazisme maakte hij in Amerika een tweede carrière als filmcomponist; heel wat Hollywood-klassiers, met iconische acteurs als Errol Flynn, drijven mede op Korngolds smeuvige muziek. Voor het *Vioolconcert* putte hij deels uit zijn filmpartituren, en het is dan ook onversneden filmromantiek die de eerste twee delen kenmerkt: beelden van musketiers en Robin Hood dringen zich onwillekeurig aan je op. Een bijzonder eigentijds kleureffect realiseert Korngold door het standaardorkest met een vibrafoon uit te breiden. Het speelse slotdeel heeft meer het karakter van een oude Disney-cartoon, met flitsende 'achtervolgsscènes' van solist en orkest. Toen de legendarische violist Jascha Heifetz dit aanstekelijke *Vioolconcert* in première bracht, wist men het vreemd genoeg niet naar waarde te schatten. Na de oorlog was een nieuwe tijd aangebroken en men vond Korngolds stijl hopeloos ouderwets. De waardering kwam pas zo'n dertig jaar geleden – niet toevallig tegelijk met de groeiende waardering voor filmmuziek. Inmiddels mag het concert tot de klassiers van het vioolrepertoire gerekend worden.

Strauss' kleurrijke fantasie

Richard Strauss was een meester in het orkestraal uitbeelden van bestaande verhalen en sprookjes. Hij had al heel wat van zulke symfonische gedichten op zijn naam staan toen hij rond 1900 zijn koers verlegde naar opera, soms met gewaagde onderwerpen en – voor die tijd – moderne klanken. Maar *Der Rosenkavalier* viel meteen bij iedereen in de smaak: een kleurrijke fantasie over het achttiende-eeuwse Wenen met walsen, gloedvolle aria's en een komisch verhaal. Het onderliggende thema is vergankelijkheid; de personages mijmeren over ouder worden en veranderende tijden. Strauss maakt dat ook muzikaal hoorbaar door klassieke, welluidende harmonieën soms van scherpe randjes te voorzien, als slijtplekken in het chique pluche. Deze opera werd Strauss' grootste triomf. De hier gespeelde suite accentueert vooral de romantische aspecten van het verhaal; het is een liefdesgeschiedenis, tussen alle kluchtige kiekeboe door. Strauss excelleert in feeëriek klankeffecten die kaars- of maanlicht suggereren – en de schittering van de 'Zilveren Roos', het attribueert waarmee de geliefden elkaar het hof maken.

Michiel Cleij